
Dva uznávaní akademici se přiznali k plagiátorství

Dva uznávaní akademici se přiznali k plagiátorství

PRAVO

3.12.2009, rubrika: Titulní strana, strana: 1, autor: Patrik Biskup

Opisovali jsme a za to se omlouváme. Dva uznávaní vysokoškolští učitelé a vědečtí publicisté z oboru psychologie, prof. PhDr. Jiří Hoskovec, CSc., a docent PhDr. Jiří Štikar, CSc., se po dvou letech přiznali k plagiátorství. Na webových stránkách nakladatelství pražské Karlovy Univerzity Karolinum si oba pětasedmdesátiletí akademici sypou popel na hlavu za to, že v jedné ze svých společných knih převzali odborný text od jiného autora a vydávali ho za svůj. Konkrétně se jednalo o knihu Bezpečná mobilita ve stáří z roku 2007, která je určena jak pro vysokoškolskou výuku, tak pro odborníky i širokou veřejnost.

V ní použili doslovného nebo téměř doslovného znění části publikace Karla Havlíka Psychologie pro řidiče, aniž by autorství textu bylo řádně uvedeno, tak jak to ukládá autorský zákon. Jednalo se o přibližně sto třicet řádek textu.

„Autoři se Karlu Havlíkovi omlouvají za neoprávněné převzetí části jeho textu, čtenářům za uvedení v omyl,“ píše Hoskovec se Štikarem. Omluvu ještě podepsala Štikarova dcera Jana Šmolíková, která je uvedena jako spoluautorka zmiňované knihy.

Proč k veřejné omluvě přistoupili akademici až po tak dlouhé době, není jasné. Ani jeden z nich totiž na otázky Práva nereagoval.

Omluvy a nápravy se domáhal již dříve

Poškozený autor Karel Havlík řekl, že se omluvy a nápravy marně domáhal už krátce po uvedení knihy na trh. „Čekal jsem půldruhého roku a nic se nedělo. Až nyní, když jsem pohrozil soudem, se mně ozvali z nakladatelství Karolinum, že přistupují na mé požadavky, což byla omluva a slib, že dosud neprodané výtisky opatří nakladatelství opravou a že v případných dotiscích bude publikace mého textu náležitě citována a uvedena v seznamu použité literatury,“ řekl Havlík, který se zabývá dopravní psychologií.

Jak dodal, nešlo mu ani tak o omluvu jako o nápravu a o prevenci, aby se plagiátorství autoři napříště vyvarovali.

„Dosud se ukazovalo především na studenty, že opisují seminární, diplomové a rigorózní práce, ale co se tomu divíme, když tak činí zcela bezostyšně jejich vysokoškolští učitelé,“ uzavřel Havlík.

Vedení univerzitního nakladatelství nebude vůči provinilým autorům vznášet žádné sankce.

„Stalo se, je to pro nás i pro autory velmi nepříjemné. Tito autoři jsou velmi zkušení, vydali mnoho publikací nejenom v našem nakladatelství. Je to lidská chyba, která se u nich stala výjimečně. Překvapilo je to i samotné, nejsou to autoři, kteří by brouzdali po internetu a vykrádali texty. Některé věty z převzatého textu jsou uvedeny doslovně, protože prostě lépe zformulovat nešly,“ sdělil Petr Valo z nakladatelství Karolinum. Podle něho už byly podniknuty kroky k nápravě. „Do knihoven, které mají povinné výtisky, jsme poslali text, který tuto záležitost uvádí na správnou míru,“ dodal Valo.

Hoskovec se Štikarem publikují odborné texty už od sedmdesátých let. Jejich hlavním vědním oborem je dopravní a inženýrská psychologie. Společně vydali desítky knih, které jsou uznávány i v zahraničí. Oba jsou dlouholetými učiteli na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Hoskovec působil také v cizině, například na Stanfordské univerzitě v Kalifornii, Bethlehemské univerzitě v Pensylvánii nebo na Dopravně-psychologickém ústavu ve Vídni.

Děkan Filozofické fakulty UK Michal Stehlík Právu řekl, že celou záležitost prověří. „Pokud bych shledal nějaká pochybení, FF UK má institut Etické komise, která by se na celou věc zaměřila,“ uvedl Stehlík.